

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 30. De eo qui furtivè Ordinem suscepit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

Episcopus cum eodem posse dispensare, ut post aliquam poenitentiam ad officium Diaconatus revertatur, non tamen ut ad majorem Ordinem promoveatur, Abbas in *d. c. 2.* eo argumento, quod Episcopus solum dispenset in casibus à Jure expressis; expressum autem sit, quod dispensare possit in beneficio & Diaconatu, non verò quoad promotionem ad altiorum Ordinem.

Sed quid si non Clericus Missam vel aliud sacrum ministerium celebret? Judicis arbitrio puniendus erit, ex quo hucusque nulla à sacris Canonibus imposita sit poena; ideo fortè, quod antiqui Patres non existimant laicos unquam eò temeritatis prorupturos, prout postmodum aliquando prorupisse compertum fuit.

An verò Clemens VIII, Constituit, *incip. Epi. aliis ann. 1601.* quam refert Piasc. 2. p. c. 4. art. 14. n. 12. decrevit, ut quisquis non Sacerdos Missam celebraverit vel confessionem Sacramentalem audiverit, ab Ecclesia abiciatur, & ab Ordinibus, quos habet, ritè degradatus curia seculari tradatur, debitis poenis plectendus. Ubi licet non comprehendatur sacerdos sine jurisdictione confessiones accipiens, nihilominus ob grave sacrilegium, quod non multum ab altero reatu abest, severè arbitrio æqui Judicis puniendus est, Zyp. *h. e. Lopez in Addit. ad Bernardum Diaz cap. 12. in lit. c. ex Constitut. Pauli IV.*

Dist. 52. tota dist. 59. 60. & alii, si quis prætermissis Ordine inferiori superiorem suscipiat, v. g. Diaconatum & Subdiaconatum vel præbyteratum ante Diaconatum, collatio quidem tenebit, & character imprimetur, Abbas in *cap. unie. h. e.* sed per sententiam ei executio Ordinis interdicenda est, donec congruo tempore prætermittus suppleatur, & cum eo poenitentia imposita dispensetur, ut in Ordine suscepto ministret: quæ dispensatio fieri potest per Episcopum; quando non ministravit, ut patet ex Conc. Trid. *sess. 23. c. 14. De reform.* Idque non solum, si promotus fuerit per saltum, omisso aliquo sacrorum Ordinum, sed etiam omisso minoribus aut uno eorum vel etiam omisso prima tonsura, juxta declarat Cardd. 1588. Notant tamen Dominicus, Præpositus & alii in *d. can. Sollicitudo*, quod si quis scienter se fecerit ordinari per saltum vel ambitionem vel superbiam, deponi omnino debeat, nec cum eo dispensari, vel non facile, & quidem per summum Pontificem, non per Episcopum, Host. *ad d. c. unie.*

TITULUS XXX.

De eo qui furtivè Ordinem suscepit.

1. Furtivè suscipere Ordinem quis dicatur.
2. Poena Ordinem furtivè suscipientis.
3. Examen ordinandorum omnino necessarium.

1. **A**liud delictum Clerici in suscipiendis Ordinibus traditur hoc Titul. dum scilicet furtivè Ordinem suscipit: quamvis cum quis per saltum promoveretur etiam furtivè promoveri dicatur. Furtivè suscipere Ordinem quis dicitur, dum clandestinè eum suscipit; quod fit variis modis. Primò, quando quis sine ordinatione & consensu Episcopi vel sine examine in multitudinem ordinandorum irrepit, *can. Quando Episcopi Distinct.* 24. *can. Extra conscientiam Distinctio.* 44. Secundò, quando admissus ad minores tantum Ordines, una & eadem die etiam Subdiaconatum

TITULUS XXIX.

De Clerico per saltum promot.

1. Quid sit per saltum promoveri & poena sic promoti.

Delinquunt præterea Clerici in Ordinibus suscipiendis, dum vel per saltum promoventur, vel Ordinem furtivè suscipiunt, nullaque differentia est inter non ordinatum & non ritè ordinatum, *arg. l. Quoties D. Qui satis dare cogantur.*

1. Cum igitur serie quadam & gradatim, non autem per saltum & ordine præpostero Ordines suscipiendi & conferendi sint, *can. Sollicitudo*

nat: si suscipit, e. 2. h. 1. Tertio quando quis contra inhibitionem superioris eodem tempore ad duos sacros Ordines suscipiendos sese ingerit, e. ult. h. 1. Quarto, quando per saltum ordinatur.

2. Quantum ad poenam sic Ordinem suscipientis attinet, distinguendum est; nam prohibitus suscipere Ordinem sub poena excommunicationis, non potest in ordine sic suscepto ministrare, vel ad superiorem ascendere citra dispensationem summ: Pont. nisi in monasterio aliquo habitum susceperit regularem ejusque vita & mores id exegerint; quo casu etiam Abbas illius loci quoad alios Ordines dispensare poterit, e. 1. 2. & 3. Si vero sententia excommunicationis lata non fuerit, poterit Episcopus, post peractam poenitentiam, nisi alia impediant, dispensare, d. c. 2. & 3. Alioquin Conc. Trid. Sess. 23. c. 8. *De reform.* furtivè ordinatum suspensum esse vult ab executione ordinum, quamdiu Ordinario videbitur expedire. Postque hodie Episcopum cum furtivè promotum dispensare, si crimen sit occultum & non deductum ad forum contentiosum, ex dicto Conc. Sess. 24. c. 7. tradit Lopez in *Praxi Crim. Canonica* c. 35. in V. *Lata est excommunicatio.*

Quod si Episcopus, dum confert Ordines, utatur his verbis. *Non intendimus ordinare non examinatos & approbatos,* tum qui se ingerit citra examen & approbationem in numerum ordinandorum, deperit ordinandus est, in juncta prius poenitentia, ob grave delictum, quod sic se ingerendo ordinum susceptioni commisit, Lopez in *Praxi Crim.* c. 25.

3. Prædictum autem examen ordinandorum necessarium est non solum in Clericis sæcularibus, sed & in Regularibus, privilegiis quibuscumque quoad hoc penitus exclusis, juxta Conc. Trid. d. Sess. 23. c. 12. Nisi forte quis ad Episcopatum promoveatur, quo casu valebit perinde Prælatorum attestatio, ac si publico alicujus Academiæ testimonio idoneus ostendatur, Conc. Trid. Sess. 22. c. 2. *De reform.*

TITULUS XXXI. De excessibus Prælatorum & subditorum.

1. *Excedit Prælati subditos quæstionibus premens,*

2. *Excedere unius Ecclesias, quod solius est Episcopi.*
3. *Sed neque Episcopo unire qualibet beneficia licet.*
4. *Excedit Abbas ingerens se jurisdictioni Episcopi.*
5. *In quibus subditus adversus superiorem excedere dicatur.*

HAtenus variis Titulis actum est de criminibus omnium Clericorum communibus; nunc paucis agendum est de excessibus sive delictis peculiaribus ipsorum Prælatorum erga subditos, & horum erga Prælatos sive superiores suos.

Excedere, licet alias idem significet, quod superare & antecellere, tamen hoc loco idem est, quod transgredi limitem seu terminum debitum; & hujusmodi transgressio hic vocatur excessus.

1. Prælati verò excedere dicuntur in subditos, quando iniquis oneribus eos premunt, quod ipsis ex avaritia omnium malorum radice *can. Bonorum distinct.* 47. commune est. A quibus proinde jubentur abstinere, sive Archiepiscopi, sive Episcopi, sive his inferiores, *cap. 1. 2. & c. Nimis iniqua* 16. (ubi recensentur quindecim gravamina inferri solita Religiosis, à quibus jubentur Prælati abstinere) & *Nimis prava* 17. (ubi ponuntur duodecim gravamina Prædicatorum & Minorum, à quibus pariter præcipiuntur abstinere Prælati) *hoc tit. puniendi alioqui pro ratione delicti, d. c. 1. in fine.* Imò possunt subditi Prælati suis impunè non parere, si, quod imperant vel exigunt, sit contra libertatem & privilegia sui ordinis, *cap. Sanè s. hoc c.* Et si tortè eo nomine Prælati eos excommunicaverint, hujusmodi excommunicatio est nulla, *cap. Cum ad quorundam* 7. *hoc tit.* tanquam iniqua & injusta, cum eos velut filios & fratres benignè ac fraternam debeant charitate fovete, *d. c. 1. in princ. & aliu à Gloss. ibid. citati in V. charitate.*

2. Interdum excedunt Prælati, ingerendo sese rebus, non ad se, sed ad superiorem spectantibus; veluti, si Prælati, non Episcopus, velit unire Ecclesias, id est ex duabus facere unam, quod ad solum Episcopum spectat, *c. Sicut unius* 8. *h. 1.*

3. Si item Episcopus ex vi decreti Conc. Trid. Sess. 23. *cap. 18.* quod permittit Episcopo applicare